

Aan:
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Expertisecentrum Uitvoering &
Handhaving

Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL Den Haag
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
www.rvo.nl

nota

Toetsing Beleidsregel tegemoetkoming
persoonsgebonden budget

Aanleiding

Datum
20 mei 2016

Het ministerie van VWS heeft op 7 januari 2016 de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) opdracht gegeven een toets uit voeren op de uitvoerbaarheid en de handhaafbaarheid (U&H-toets) van een eerste uitwerking van de Beleidsregel tegemoetkoming persoonsgebonden budget. Met deze beleidsregel wordt invulling gegeven aan de toezegging van de staatssecretaris van VWS om een compensatieregeling te maken voor die mensen die financieel nadeel hebben ondervonden van te late betalingen door de SVB als gevolg van de problemen bij de invoering van het trekkingsrecht in januari 2015.

De eerste versie van de beleidsregel is per artikel geanalyseerd en de geconstateerde risico's en knelpunten zijn voorzien van aanbevelingen en alternatieven. Vervolgens hebben VWS en RVO.nl gezamenlijk in een interactief proces de input vanuit de U&H-toets gebruikt om varianten van de beleidsregel te formuleren die beter uitvoerbaar en handhaafbaar zijn. Uiteindelijk heeft dit proces geleid tot drie varianten en bijbehorend advies van RVO.nl op U&H-aspecten.

Vooraf

In het onderzoek is voor RVO.nl vast komen te staan dat het criterium van 'een te late betaling' door de uitvoeringsorganisatie nauwelijks gecontroleerd kan worden. De voor deze controle benodigde data zijn bij de SVB in verschillende niet aan elkaar gekoppelde databases opgenomen en alleen met een zeer grote inspanning (op niet-geautomatiseerde wijze) beschikbaar. Omdat deze basis ontbreekt zal elke versie van een compensatieregeling gebaseerd op 'een te late betaling' grote risico's kennen ten aanzien van de omvang van (1) het budgettaire beslag, (2) de uitvoeringskosten en (3) misbruik of oneigenlijk gebruik (fraudegevoeligheid). Ook als de wettelijke betaaltermijnen en termijnen binnen de declaratiesystematiek van de SVB worden los gelaten, en enkel uitbetaling later dan 30 dagen na factuurdatum aangetoond dient te worden, zoals voorgesteld door VWS in de concept regeling, zal de regeling deze risico's blijven kennen. Immers, de doelgroep bestaat uit ruim 300.000 budgethouders en zorgverleners en door de SVB zijn in 2015 meer dan twee miljoen betalingen verricht. In het meest ongunstigste geval zal de begrootte 20 miljoen euro significant worden overschreden. Het risico van misbruik en oneigenlijk gebruik kan worden

voorkomen door strengere controles op aanvragen, echter dit levert hoge uitvoeringskosten op (die vaak zelfs hoger zijn dan de relatief lage vergoedingsbedragen) en daarmee wordt het risico voor het budgettaire beslag dus niet opgelost.

RVO.nl
IMP/ECU&H

Datum
20 mei 2016

Het ontbreken van informatie bij SVB waarmee te late betalingen gecontroleerd kunnen worden maakt de regeling ook fraudegevoelig.

Als opdrachtgever voor de U&H-toets van de beleidsregel heeft VWS gevraagd om een aantal varianten te bezien op U&H-aspecten.

Samenvatting toets uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

In deze toets komen drie varianten aan de orde die verschillend scoren op te onderscheiden aspecten van uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

1. Vergoeding op basis van bewijsstukken (verplicht bij aanvraag)
2. Vergoeding op basis van verklaring aanvrager (steekproef controle)
3. Ambtshalve tegemoetkoming voor doelgroep(-en)

Risico's laag * - middel ** - hoog ***	Variant 1 Vergoeding o.b.v. bewijsstukken	Variant 2 Vergoeding o.b.v. verklaring	Variant 3 Ambtshalve tegemoetkoming
Budgettaire onzekerheid	***	***	*
Fraudegevoeligheid	**	***	*
Uitvoeringskosten	**	***	*
Administratieve lasten	***	**	*
Rechtvaardiging regeling	**	**	***

Conclusie

De tabel duidt op hoofdlijnen de risico's per variant. Iedere variant kent ook weer specifieke risico's, mede afhankelijk van de verdere detailuitwerking die nog plaats moet vinden met de beoogde uitvoerder

De U&H-aspecten overwegende op basis van haar uitvoeringsexpertise adviseert RVO.nl negatief over variant 1, negatief over variant 2 en positief over variant 3. Zonder daarbij het feit dat de regeling, in met name variant 3, geen direct recht doet aan het ondervonden nadeel te willen veronachtzamen. Dit is echter minder een U&H aspect en meer een beleidsmatige keuze.

Varianten 1 en 2 gaan nog uit van de toetsing van geleden schade als gevolg van een 'te late betaling'. Het loslaten van het toetsen op een te late betaling zal echter wel het risico verhogen dat de regeling minder recht doet aan het daadwerkelijk ondervonden nadeel.

De onderbouwing per variant bouwt voort op de algemene omgevingsfactoren die vanaf pagina 6 en de analyse van de beleidsregel die vanaf pagina 7 zijn beschreven.

RVO.nl
IMP/ECU&H

Datum
20 mei 2016

Ad 1) Vergoeding op basis van bewijsstukken (verplicht bij aanvraag)

In deze variant moet de **aanvrager bij de aanvraag al direct bewijsmateriaal mee sturen** ter onderbouwing van zowel de te late betaling als de hierdoor geleden schade. Hierbij zal de met bewijsstukken aangetoonde schade uit moeten stijgen boven een vastgesteld drempelbedrag om in aanmerking te komen voor een forfaitaire vergoeding. Voor aanvragers waarbij het forfait niet voldoende tegemoetkomt aan de geleden schade is een maatwerk clausule opgenomen in de regeling.

Toelichting op score uitvoeringsaspecten;

Er is sprake van hoge budgettaire onzekerheid omdat de omvang van de beoogde doelgroep vooraf niet goed te bepalen is. Hierdoor kent de regeling ook een verhoogd risico bij de inschatting van de uitvoeringskosten als gevolg van de controle van bewijsstukken en daaraan verbonden steekproef. De variant is ook redelijk fraudegevoelig omdat de bewijslast moeilijk is te controleren door de uitvoeringsorganisatie. Mede hierdoor kan het een aanzuigende werking hebben op o.a. 'free-riders'. De controle van de aangeleverde bewijsstukken, is door de kwaliteit van de informatie (geen gekoppelde data van de SVB beschikbaar), een kostbaar en tijdrovend proces voor de uitvoeringsorganisatie en de SVB. Daarbij heeft de SVB voor deze activiteiten slechts beperkte capaciteit beschikbaar. De lasten voor de aanvrager zijn voor deze variant het hoogst. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de inspanning die geleverd moet worden om bewijsstukken te verzamelen. Zo zal het bewijs van het moment van uitbetaling door de budgethouder opgevraagd moeten worden bij de zorgverlener aan wie is uitbetaald.

Ad 2) Vergoeding op basis van verklaring aanvrager

In deze variant zal de **aanvrager bij de aanvraag dienen te verklaren dat er sprake is van aantoonbare schade als gevolg van een te late betaling**. Hierbij zal de geleden schade uit moeten stijgen boven een vastgesteld drempelbedrag om in aanmerking te komen voor een forfaitaire vergoeding. Aanvragers verklaren verder dat zij de aanvraag op verzoek van de uitvoeringsorganisatie in geval van steekproef kunnen voorzien van bewijsstukken. Voor aanvragers waarbij het forfait niet voldoende tegemoetkomt aan de geleden schade is een maatwerk clausule opgenomen in de regeling.

Toelichting op score uitvoeringsaspecten;

De risico's verbonden aan deze variant zijn vergelijkbaar met variant 1 maar met de volgende verschillen.

- Hoog risico op uitvoeringskosten omdat, naast onzekerheid over de omvang van de doelgroep, ook het opvragen van bewijsstukken voor de steekproef op de afgegeven verklaring leidt tot hogere uitvoeringskosten.

- Fraudegevoeligheid is hoger omdat het afgeven van een verklaring laagdrempeliger is en er naast het terugvorderen van de tegemoetkoming geen andere sanctiemaatregelen zijn te benoemen. Dit kan een aanzuigende werking zal hebben op o.a. 'free-riders'.

RVO.nl
IMP/ECU&H

Datum
20 mei 2016

Ad 3) Ambtshalve tegemoetkoming

De uitvoeringsorganisatie keert een ambtshalve vergoeding uit aan de doelgroep die bij de SVB voor de PGB 2015 stond geregistreerd als Budgethouder of als zorgverlener. De forfaitaire tegemoetkoming bestaat uit de volgende componenten:

- (A) Ambtshalve tegemoetkoming voor budgethouders
Uitvoeringsorganisatie keert aan alle budgethouders uit 2015 een ambtshalve tegemoetkoming uit ter hoogte van het drempelbedrag van de oorspronkelijke forfaitaire regeling, namelijk € 40. Het budgettaire beslag van deze maatregel is daarmee beheersbaar.
- (B) Ambtshalve tegemoetkoming voor zorgverleners ter hoogte van het drempelbedrag van de oorspronkelijke forfaitaire regeling, namelijk € 70 (voor kleine zorgverleners). Uitvoeringsorganisatie keert aan alle zorgverleners uit 2015 een ambtshalve tegemoetkoming uit. Voor de hoogte van de tegemoetkoming kan eventueel gedifferentieerd naar het aantal zorgcontracten dat de zorgverlener heeft. Het budgettaire beslag van deze maatregel is daarmee beheersbaar.

Binnen deze variant kan worden overwogen om zorgverleners met bijvoorbeeld meer dan vijf zorgovereenkomsten de mogelijkheid te bieden van een maatwerkregeling indien de geleden schade een aantal malen hoger is dan het forfait van de vergoeding. Het budgettaire beslag van deze maatregel zal verder moeten worden onderzocht maar lijkt goed beheersbaar.

De SVB heeft aangegeven dat het niet beschikt over alle IBAN-nummers van budgethouders. Hierdoor zal bij de uitvoering rekening gehouden moeten worden met een contactmoment tussen uitvoerder en begunstigde om de benodigde gegevens te verkrijgen om de ambtshalve vergoeding te kunnen uitkeren.

De grootste onzekerheid valt bij deze variant in de maatwerkregeling. VWS kan overwegen om de maatwerkregeling ook open te stellen voor de budgethouders en kleine zorgverleners. Deze dienen dan ook met volledige bewijslast de aan de 'te late betaling' verbonden kosten aan te tonen.

Toelichting op score uitvoeringsaspecten;

Voor deze variant zijn de risico's met betrekking tot de budgettaire onzekerheid en uitvoeringskosten laag en beter in te schatten. Ook de administratieve lasten zullen voor deze variant significant lager uitvallen. De fraudegevoeligheid is laag en binnen de eventuele maatwerkregeling is door de beperkte omvang van de doelgroep toezicht op naleving voldoende af te dwingen. Het relatief grootste risico betreft het overschrijden van het initiële budget voor de compensatieregeling. Bij deze variant speelt wel het risico dat de rechtvaardiging van de regeling in het geding komt nu ook een groot deel van de doelgroep dat

geen schade heeft geleden als gevolg van te late betalingen wel een tegemoetkoming zal ontvangen. Ook kan de forfaitaire tegemoetkoming door budgethouders en kleine zorgverleners als veel te laag worden ervaren in verhouding tot de daadwerkelijk geleden schade.

RVO.nl
IMP/ECU&H

Datum
20 mei 2016

Uitgangspunten analyse RVO.nl

Als uitgangspunt voor het uitvoeren van de toets heeft RVO.nl gebruik gemaakt van de volgende documenten die door VWS zijn verstrekt:

- concept beleidsregel, inclusief toelichting,
- brief aan de Tweede Kamer (d.d. 7 december 2015),
- onderzoeksrapport van de Rebelgroup (inclusief aanvullend onderzoek),
- aanvullende onderzoeksvragen n.a.v. interne risicoanalyse van VWS.

Om meer inzicht te krijgen achter de beoogde werkwijze van de beleidsregel en de uitvoeringspraktijk van de SVB en de daaraan verbonden data hebben een aantal gesprekken plaatsgevonden met VWS en SVB. Uitgangspunt bij het uitvoeren van de toets en het aandragen van oplossingen voor de gesignaleerde knelpunten en risico's is dat er nog geen sprake is van een beoogd uitvoerder binnen de Rijksoverheid.

Aanpak

RVO.nl heeft de toets op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de beleidsregel gefaseerd uitvoeren.

- Fase 1 Multidisciplinaire analyse beleidsregel op artikelniveau
- Fase 2a Opstellen analyse Uitvoerbaarheid en Handhaafbaarheid
- Fase 2b Bespreking uitkomsten analyse intern en met VWS
- Fase 3 Nadere uitwerking analyse en aanwijzen van oplossingen
- Fase 4 Benoemen varianten
- Fase 5 Eindrapportage

De onderzoeksvragen vanuit RVO.nl voor de toets zijn:

- Welke knelpunten en risico's zijn er in de regeling (artikelniveau) en beoogde uitvoering (werking) van het instrument?
- Welke mogelijke oplossingen/alternatieven zijn er voor de benoemde risico's en knelpunten?
- Welke risico's kunnen (gedeeltelijk) worden beheerst door aanpassing van de regeling?
- Welke risico's kunnen (gedeeltelijk) worden beheerst door de inrichting van de uitvoering?
- Welke restrisico's zullen moeten worden geaccepteerd door de wetgever/beleid?

Artikelsgewijze analyse beleidsregel

Aan de hand van de onderzoeksvragen is door RVO.nl een artikelsgewijze analyse opgeleverd (Bijlage I). In deze analyse zijn in totaal 29 knelpunten en risico's gerapporteerd die invloed hebben op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het instrument. Voor ruim de helft van de punten zijn aanbevelingen gedaan voor aanpassing van de regeling zelf. Deze zijn grotendeels overgenomen in de versie van de conceptbeleidsregel van 2 februari 2016 en de vervolgens benoemde varianten. De overige knelpunten en risico's raken meer aan de instrumentkeuze zelf en de (on)mogelijkheden waarmee een toekomstig uitvoerder zal worden geconfronteerd. Verder zijn een aantal aanvullende onderzoeksvragen gesteld die door RVO.nl zijn beantwoord (Bijlage II)

RVO.nl
IMP/ECU&H

Datum
20 mei 2016

Algemene omgevingsfactoren bij de uitvoering

Voorafgaand aan de analyse van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid zijn de algemene omgevingsfactoren onderzocht die de inrichting van het instrument en de mate van uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de beleidsregel bepalen.

Doelgroep factoren:

- de samenstelling van de doelgroep is bekend bij de SVB en deze blijkt een hoge mate van diversiteit te kennen,
- ongeveer 30% van de ingediende declaratie worden via het digitale loket van de SVB verwerkt (overige 70% gaat schriftelijk / per post). De doelgroep heeft dus weinig ervaring met digitaal indienen bij de SVB,
- voor de budgethouders is het onzeker of zij een (sluitende) administratie hebben bijgehouden en/of bewijsstukken bewaard zijn.

De genoemde factoren maken het moeilijk om voor deze doelgroep een efficiënt en effectief uitvoeringssysteem in te richten. Verwerking van een papieren stroom is veel omslachtiger dan digitale verwerking van aanvragen.

- het is onzeker welk deel van de aanvragers in staat is om digitaal aanvragen in te dienen.
- het inrichten van de ICT-systemen/administratie vereist specifieke kennis en ervaring met de doelgroep.
- het te verwachten gebrek aan bewijsstukken (facturen) maakt dat er vrijwel geen grond is om aanvragen te controleren.

Factoren die misbruik en oneigenlijk gebruik in de hand werken:

- de contouren en inhoud van de van de concept beleidsregel zijn via een Kamerbrief openbaar gemaakt en hier kan op worden geanticipeerd,
- de beleidsregel zal op korte termijn in uitvoering moeten worden genomen en dat geeft druk op de tijd om de uitvoering en communicatie zorgvuldig in te richten,
- een laagdrempelige bewijslast lokt misbruik uit.

De omgeving stelt eisen aan de toekomstige inrichting van de uitvoering.

Randvoorwaarden voor een uitvoeringsorganisatie zijn:

- kunnen werken met systemen en processen die bij de uitvoerder reeds gebruikelijk zijn en zijn ingericht op deze specifieke doelgroep,
- toegang tot de SVB gegevens van de budgethouders en de zorgverleners die tot de doelgroep behoren,

- goede communicatie richting de doelgroep over eisen en criteria van de beleidsregel,
- maximale inspanning SVB om data beschikbaar te stellen om aanvragen te kunnen controleren,
- omdat het aantal aanvragen en de omvang van de doelgroep moeilijk te voorspellen is, is een eenvoudige administratief proces nodig dat eenvoudig op- en afschaalbaar is en er rekening mee houdt dat papieren aanvragen eenvoudig omgezet kunnen worden naar digitaal. De snelle op- en afschaalbaarheid maakt dat eenvoudige ICT-systemen gebruikt moeten worden en slechts beperkte opleiding nodig moet zijn om extra uitvoerders in te schakelen (uitzendkrachten).

RVO.nl
IMP/ECU&H

Datum
20 mei 2016

Bij de inrichting van de regeling binnen de beschreven omgeving staat verder vast dat maatregelen die de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid kunnen verbeteren ook een direct effect hebben op de fraudegevoeligheid, uitvoeringskosten of de administratieve lasten voor de aanvragers. Zo zal een eenvoudige manier van aanvragen en een beperkte bewijslast de regeling goed toegankelijk maken voor de doelgroep en eenvoudiger uit te voeren. Deze ruimhartige benadering lokt echter ook (georganiseerd) misbruik van het instrument uit en zal zeer waarschijnlijk een aanzuigende werking hebben op 'free riders' die zal doorwerken in de uitvoeringskosten en het uit te keren budget aan vergoedingen. De samenhang van deze factoren kan leiden tot restricties die een rechtmatige en adequate uitvoering van het instrument in de weg staan.

Analyse Uitvoerbaarheid en Handhaafbaarheid van de beleidsregel

RVO.nl heeft de toets uitgevoerd en de knelpunten en risico's voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid in kaart gebracht en mogelijke oplossingen/alternatieven aangedragen om de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het instrument voor een uitvoeringsorganisatie te verbeteren.

[1] Begrip "eenmalige tegemoetkoming" is niet eenduidig vastgelegd

In de beleidsregel wordt gesproken over een eenmalige tegemoetkoming voor zowel budgethouders als zorgverleners die op basis van een PGB een zorgovereenkomst met elkaar hebben. Zorgverleners kunnen meerdere klantrelaties hebben maar ook een budgethouder kan meerdere contracten aangaan met zorgverleners. Binnen al deze relaties kan sprake zijn geweest van een of meerdere te late betalingen waar een of beide partijen nadeel van kunnen hebben ondervonden.

Op basis van de concept beleidsregel is het voor een uitvoeringsorganisatie (maar ook de doelgroep) niet duidelijk of de eenmalige tegemoetkoming geldt per te late betaling per budgethouder/zorgverlener, zorgovereenkomst of zorgrelatie. Zolang dit ontbreekt zal de uitvoeringsorganisatie (buiten de regeling om) een interne uitvoeringsinstructie moeten uitwerken waarvan de houdbaarheid in bezwaar en beroep beperkt is.

In de aangepaste concept beleidsregel van 2 februari 2016 is een eenduidige definitie van het begrip 'eenmalige tegemoetkoming' opgenomen. Hiermee lijkt het risico ondervangen.

[2] Een "te late betaling" is beperkt aantoonbaar en controleerbaar

Binnen de beleidsregel behoren een budgethouder en zorgverlener tot de doelgroep indien: *"..... de Sociale verzekeringsbank de betaling uit een persoonsgebonden budget van een declaratie voor aan de budgethouder verleende zorg niet binnen 30 dagen na de factuurdatum heeft verricht"*. Om voor een eenmalige vergoeding in aanmerking te komen schrijft de beleidsregel voor dat de doelgroep moeten aantonen dat er sprake is van een te late betaling. De gevraagde bewijslast hiervoor is de factuur met factuurdatum en de betaaldatum (van de SVB) aan de zorgverlener. Er is grote twijfel of de doelgroep (en dan met name de budgethouder) in staat is de voorgeschreven bewijsstukken te leveren.

RVO.nl
IMP/ECU&H

Datum
20 mei 2016

- Facturen zijn door de budgethouders goedgekeurd en doorgestuurd aan de SVB. Het is niet zeker of de budgethouder een kopie voor de eigen administratie heeft achtergehouden. Om in dat geval alsnog aan de eis te voldoen zal de budgethouder kopie facturen moeten opvragen bij de zorgverlener.
- Omdat de SVB uitkeert aan de zorgverleners, zullen budgethouders bij de zorgverleners financiële bewijsstukken moeten opvragen waaruit de betaaldatum kan worden aangetoond voor een specifieke factuur.
- De administratie bij de SVB bestaat uit meerdere systemen. Er is geen relatie te leggen tussen de daadwerkelijke betaling en de budgetten/declaraties. Ook de factuurdatum is bij de SVB niet vastgelegd in een apart datumveld en daarmee niet bruikbaar voor de controle van de ingediende aanvraag. De factuur met datum is wel beschikbaar als document (scan).

Om te kunnen bepalen of er sprake is van een te late betaling worden de budgethouders en zorgverleners belast met het aanleveren van bewijsstukken. De uitvoeringsorganisatie kan niet beschikken over data van de SVB om de juistheid van de aangeleverde bewijsstukken te controleren. De directe relatie tussen betaaldatum, factuur en budgethouder/zorgverlener ontbreekt binnen de systemen van de SVB.

Omdat gevraagd wordt de te late betaling aan te tonen is dit risico voor de uitvoeringsorganisatie alleen beheersbaar als de aanvragen worden beoordeeld op juistheid. Gezien de beperkte controleerbaarheid zal dit hoge uitvoeringskosten met zich meenemen.

Zolang de definitie van "te late betaling" gekoppeld blijft aan de factuurdatum van de zorgverlener en gepaard moet gaan met bewijslast (aantoonbaar maken) zijn geen directe alternatieven te benoemen die de uitvoerbaarheid verbeteren.

Als alternatief zou in de beleidsregel gewerkt kunnen worden met een verklaring van de aanvrager dat er sprake is geweest van een te late betaling. De uitvoeringsorganisatie zal hier dan steekproefsgewijs op moeten toezien. Werken met deze laagdrempelige bewijslast voor de aanvrager lokt echter ook (georganiseerd) misbruik van het instrument uit en lijkt een aanzuigende werking te hebben die zal doorwerken in de uitvoeringskosten (grotere instroom in de regeling).

[3] Kostendefinities zijn niet eenduidig en beperkt controleerbaar

Voor de in de concept beleidsregel opgenomen kostencategorieën ontbreekt een eenduidige afbakening en wordt in de toelichting aangegeven dat er voor kosten die niet aangetoond kunnen worden (telefonie, post en kopieerwerk) gewerkt gaat

worden met gefixeerde bedragen. De genoemde steekproef zal daarom slechts betrekking hebben op een beperkt deel van de kosten (drempel minus de gefixeerde bedragen).

Met name budgethouders hebben in veel gevallen geen (sluitende) administratie bijgehouden en/of bewijsstukken bewaard. De uitvoeringsorganisatie zal echter op basis van een steekproef moeten vaststellen of de kosten daadwerkelijk gemaakt zijn. Bij een steekproef zullen de kosten slechts in beperkte mate kunnen worden onderbouwd met bewijsstukken.

Het afwijzen op grond van onvoldoende aantoonbaarheid/onderbouwing kan leiden tot veel bezwaar en beroepsprocedures. Om dit risico in te perken/beheersen en te komen tot een uitvoerbare regeling dient in de beleidsregel een eenduidige normering voor de kosten te worden opgenomen. Hierbij zal de uiteindelijke aantoonbaarheid van de kostenpost een belangrijk rol spelen.

Door een nadere uitwerking van het kostenbegrip in de concept beleidsregel van 2 februari 2016 is dit risico gedeeltelijk ingeperkt.

RVO.nl
IMP/ECU&H

Datum
20 mei 2016

[4] Omvang doelgroep is onzeker / niet vooraf vast te stellen

Binnen de beleidsregel is een te late betaling gedefinieerd als een betaling die niet binnen 30 dagen na de factuurdatum door de SVB is verricht. De SVB hanteert echter het volgende declaratiebeleid:

"U kunt pas declareren als de declaratie-periode is verstreken; u kunt dus niet vooruit declareren. Na afloop van de periode van de geleverde zorg, heeft uw zorgverlener een termijn van 6 weken om een factuur bij u in te dienen. Vervolgens heeft u 6 weken de tijd om de declaratie bij ons in te dienen."

Na ontvangst van de declaratie heeft de SVB een wettelijke termijn van 30 dagen die is vastgelegd in de regelingen Wlz, Wmo-2015 en de Jeugdwet. Op grond van de wettelijke termijnen kan ook bij een betaling van 114 dagen na de zorgperiode nog steeds sprake zijn van tijdige betaling en over dezelfde periode kan een betaling van 31 dagen al als te laat worden aangemerkt.

Voor de beleidsregel geldt echter dat alle budgethouders en zorgverleners die kunnen aantonen dat de betaling 30 dagen na de factuurdatum heeft plaats gevonden, zich op grond van dit criterium mogen rekenen tot de doelgroep.

Omdat in de gehele PGB uitvoeringsketen in 2015 problemen zijn geweest met de uitvoering is het aannemelijk dat in een groot aantal gevallen sprake geweest kan zijn van een betaling die meer dan 30 dagen na de factuurdatum ligt.

De omvang van de doelgroep is voor een uitvoeringsorganisatie een belangrijk gegeven om de uitvoerbaarheid te bepalen en de benodigde capaciteit (infrastructuur en mensen) in te schatten.

[5] Doelgroep is onbekend met digitaal indienen bij de SVB

De doelgroep van de compensatieregeling is slechts zeer beperkt bekend met het digitaal indienen van facturen. Op basis van de gesprekken met de SVB is vastgesteld dat bijna 70% van de budgethouders geen gebruik maakt van het digitale loket van de SVB (via Digi-ID). Via het Rapid Response Team zijn wel veel verzoeken via de e-mail afgehandeld. Dit is echter voor de administratieve verwerking vergelijkbaar met een papieren aanvraag omdat er geen gegevens direct verwerkt kunnen worden in de databases. De uitvoeringsorganisatie van de compensatieregeling zal naast een digitaal loket ook sterk rekening moeten houden met een grote stroom aan papieren aanvragen. Dit zal de uitvoeringskosten per dossier negatief beïnvloeden omdat voor dit proces extra

administratieve handelingen noodzakelijk zijn en de bewijsstukken gedigitaliseerd moeten worden.

De uitvoerbaarheid kan gedeeltelijk worden verbeterd door in de communicatie rondom de beleidsregel de digitale route nadrukkelijk onder de aandacht te brengen.

RVO.nl
IMP/EUCU&H

Datum
20 mei 2016

[6] Administratie SVB is onvoldoende beschikbaar voor uitvoeringsorganisatie

De SVB werkt voor de uitvoering van de PGB met verschillende systemen. Er is binnen de databases geen relatie te leggen tussen de daadwerkelijke betaling en de budgetten/declaraties. Ook de factuurdatum is bij de SVB niet vastgelegd. De enige data die de SVB kan leveren aan de uitvoeringsorganisatie is een overzicht van de budgethouders, zorgverleners en hun onderlinge relatie. De overige data kan alleen in losse/ruwe vorm aangeleverd worden waarbij de uitvoeringsorganisatie zelf de inspanning zal moeten leveren om de benodigde gegevens te koppelen.

[7] Betalingsgegevens SVB zijn niet gevaluteerd

In de beleidsregel wordt de bewijslast voor de te late betaling bij de aanvrager gelegd. De uitvoeringsorganisatie zal hier echter op toe moeten zien en de aangeleverde bewijslast controleren. Voor de betalingen aan de zorgverleners werkt de SVB met een systeem dat niet gekoppeld is aan de registratie van budgetten en daaraan verbonden declaraties. Op basis van de door de SVB aan ons verstrekte gegevens hebben we vastgesteld dat de registratie van de betalingen (in het bijzonder de valutadatum) niet is gevaluteerd. Hierdoor is het niet controleerbaar voor de uitvoeringsorganisatie of een betaling daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Gezien dit expliciete eisen zijn die zijn opgenomen in de regeling is hier sprake van een niet beheersbaar onderdeel voor de uitvoeringsorganisatie.

[8] Tijdsplan voor het inrichten van de uitvoering is beperkt

De regeling heeft betrekking op de betalingsproblematiek rondom PGB in 2015. Er is dan ook aangedrongen op een snelle inwerkingtreding van het instrument. Daarmee zal ook de toekomstige uitvoeringsorganisatie binnen een kort tijdsbestek de regeling in uitvoering moeten nemen. Een standaard ontwerp- en inregeltraject voor bestaand instrumentarium duurt gemiddeld 3 maanden als dit plaatsvindt binnen bestaande ICT infrastructuur. Voor een uitvoeringsorganisatie zal er echter sprake zijn van een nieuw instrument waarvoor ook naar alle waarschijnlijkheid de ICT infrastructuur ontwikkeld zal moeten worden. Hiermee zal het ontwerp- en inregeltraject met maanden worden verlengd.

[9] Menskracht en expertise voor het uitvoeren voor nieuwe instrumenten is niet direct beschikbaar

Het personeelsbestand van uitvoeringsorganisaties binnen het rijk is ingericht op het uitvoeren van de kerntaken. Aanvullende/nieuwe opdrachten van grote omvang kunnen in de regel niet op korte termijn worden opgevangen in de bestaande organisatie. Gezien de mogelijke omvang van de PGB compensatieregeling zal de regeling door een uitvoeringsorganisatie niet in uitvoering genomen kunnen worden binnen de huidige bezetting. Ook zal helder in beeld gebracht moeten worden welke expertise nodig is om de regeling uit te kunnen voeren. Het betreft een specifieke heterogene doelgroep

van zowel particulieren als ondernemingen waar naar verwachting veel contact momenten mee zullen zijn als gevolg inrichting van het instrument zelf (onduidelijke criteria, bewijslast bij aanvrager, ontbreken van eenduidig toetsingskader, steekproef, negatieve besluiten, etc.). Uitvoeringsorganisaties zullen de onbekende hoeveelheid en diversiteit aan contacten met de doelgroep aanmerken als een aanzienlijk risico voor de uitvoering van het instrument.

RVO.nl
IMP/ECU&H

Datum
20 mei 2016